

• Δὲν θάμουνα δέκα χρόνων κορίτσι, καὶ τὰ θυμάμε ἀκόμα σὺν τότε.

• Δὲν ἦτανε μιὰ φορὰ καὶ δυὸ πού εἶδα νὰ κυλισθοῦνε ἔμπροστά μου χιλιάδες τουρκικὲς μπόμπες. Τὸ σπίτι μας τῶχαν κάμει κομμάτια, καὶ τὲς εἴχαμε συνειθίσει πού δὲν μᾶς ἐμελλε καὶ τόσο.

• Ἐσῆκωνες τὰ μάτια σου ἔτὸν οὐρανό, κ' ἔβλεπες τὲς μπάλες νάρχωνται κάτω ἢ μιὰ ἀπάνω ἔς τὴν ἄλλη σὺν βροχή.

• Μιὰ μέρα ἐκεῖ πού καθώμαστε ἔσὸ κατωῖ, γιὰ περισσότερη προφύλαξι, πέφτει μιὰ ἔς τὴ στέγη τοῦ σπιτιοῦ μας, τρυπάει τὸ πάτωμα καὶ σπάζει ἔμπρὸς ἔσὸ μᾶτια μας. Ἐνα κομμάτι κόφτει καὶ τὰ πέντε δάκτυλα μιᾶς Βραχωρίτισσας γειτόνισσάς μας, πού ἀπ' τὸ φόβο τῆς ἐξέψυχε τὴν ἴδια ὥρα. Ἐνα ἄλλο πέρνει ἔσὸ κεφάλι μιᾶς Σουλιώτισσας, πού ἂν δὲν ἐπρόφθανε νὰ βάλῃ τὸ μαנדύλι τῆς ἔσὸ τρύπα, θὰ σκορποῦσαν τὰ μυαλά τῆς ἔσὸ χῶμα. Ἀργότερα ἕνας χειρουργὸς γιαντρός τῆς ἔβαλε κολοκῦθι ἔσὸ κεφάλι, κ' ἔθρεψε κ' ἔζησε πολὺ καιρό.

• Τέτοιες γυναῖκες εἴχαμε ἐκεῖ τὰ χρόνια, μὲ καρδιά ἀτσαλένια, καὶ τέτοια ἀπίστευτα θάμματα σὺν τῆς Σουλιώτισσας, παιδιά μου, ἔγειναν πολλὰ ἔσὸν ἐποχὴ μας.

• Ἐσίμωναν τὰ Χριστούγεννα, κ' ἐβλέπαμε τὰ σκυλιὰ νὰ κόβουν ἔξω ἔσὸ λιοστάσια τὲς ἐλγὲς κάθε μέρα χωρὶς νὰ μ'ποροῦμε νὰ καταλάβουμε τί μ'ποροῦσαν νὰ τὲς κάνουν.

• Καθὼς μαθεύτικ' ἔς τὰ ὕστερα, ἐκάνανε μεγάλες σκάλες γιὰ ν' ἀναιβοῦνε ἔσὸ κάστρο.

• Ὁ Θεός, δὲν ἠέλησε νὰ μᾶς πάρουν τὰ σκυλιὰ αὐτὴ τὴν ἴδια νύχτα, πού ἐγεννιώνταν τὸ παιδί του, καὶ βρέθηκε ἕνας χριστιανὸς καὶ ἤρθε πρὸς τὸ μέρος μας, καὶ μᾶς τὸ φανέρωσε πῶς οἱ Τούρκοι εἴχαν βουληθεῖ νὰ κάμουν γιουρούσι ἔσὸ κάστρο τὴν ὥρα πού θὰ λειτουργώμαστε ἔσὲς ἐκκλησιές.

• Οἱ δικοί μας δὲν εἰδείξαν κἄνα σημεῖο πῶς εἴχαν μάθει τὸ μυστικό, μονάχα κρυφά, κρυφά ἐτοιμάζονταν. Ἀχ! τί ἀλησμόνητη νυχτιά ἦταν ἐκείνη! Τί καρδιοχτύπι ἐνοιώσανε τὰ στήθη μας!

• Τὰ παλληκάρια ἐσυνάχθησαν ἀπὸ βραδὺς σκυμμένα, ἥσυχα, ἔς τὲς τάπιες, μὲ χαμηλωμένα τὰ καρυοφίλια, καὶ μὲ τὰ γιαταγάνια λαχταριστὰ ἔσὸ φκιάρια ἀπ' τὸ τρόχισμα. Ἐγὼ ἡ ἴδια ἐκείνη τὴν ἡμέρα εἴχα τροχίσει τοῦ πατέρα μου, πού ἀπ' τὴν μέρα πού ἀναψε τὸ τουρέκι δὲν τὸν εἴχα δεῖ νάρθη ἔσὸ σπίτι οὔτε μιὰ φορὰ. Μέρα νύχτα ἔσὸ τὰπια του ἔμεινε ἐκεῖ ἔτρωγε, ἐκεῖ ἐκοιμώτου.

• Ἐκείνη τὴν νύχτα ὅλο τὸ Μεσολόγγι ἔμεινε ἀγρυπνο, ἔς τὸ πόδι, μ' ἕνα δάκρυ ἔς τὰ μάτια, μὲ μιὰ εὐχὴ ἔς τὸ στόμα:

— Θάνατος ἔς τὸ τύραννο τῆς πατρίδας.

• Κατὰ τὰ μεσάνυχτα ἀνοιξαν ἡ γυναῖκες τὲς ἐκκλησιές, κ' ἀρχισαν νὰ σημαίνουν ὅλαις ἡ καμπάνες δυνατὰ, γιὰ νὰ ἔξαπατήσουν τοὺς Τούρκους.

• Κατὰ τὰ ἡμερώματα, οἱ Τούρκοι ἔκαμαν τὸ γιουρούσι. Τοὺς ἄφισαν κ' ἀκούμπησαν καλὰ — καλὰ τὲς σκάλες ἔς τὸ κάστρο, κ' ἀρχισαν ν' ἀνεβαίνουν. Δυὸ τρεῖς ἀπ' αὐτοὺς ἐπάτησαν ἀπάνω.

• Ἀξάφνα μέσα ἔς τὴ μεγάλη ἐκείνη σιγαλιὰ καὶ νεκρωμάρα τῆς νύχτας, μιὰ καταχθόνια βοὴ ἀντήχησε, σὺν νὰ τὴν ἔερασε ἡ κόλασι, καὶ μιὰ φλόγα μεγάλη ἐφώτισε ἀνάμεσα σὲ πυκνὸ καπνὸ, καὶ ἔς τὸ βαθὺ σκοτάδι, χιλιάδες κορμιὰ ἔς τὸν ἄερα. Εἴχαν βάλει φωτιά ἔς τὸ λαγοῦμι, πούχαμε σκάψει κρυφά, κ' ἐξέσπασε μέσα ἔς τ' ἀκέρι τῶν Τούρκων.

• Τὴν ἴδια ὥρα τὰ καρυοφίλια καὶ τὰ τρυμπόνια ἔσκουζαν ἀπὸ τὸ κάστρο, καὶ ἡ σκάλας ἀναποδογυρισθήκανε κάτω ἔς τὸ βαθὺ χαντάκι πούταν ὀλόγυρα ἔς τὸ κάστρο.

• Τί χαλασμός εἶχε γίνει ἐκείνη τὴ νύχτα.

• Τὸ πρῶι, σὺν ἔφεξε ὁ Θεὸς τὴν ἡμέρα, χιλιάδες κορμιὰ δίχως κεφάλια, χέρια ἀπειρα κομμένα, καὶ σχισμένα σκόρπια κεφάλια ἐκύκλωναν τὸ κάστρο.

• Τότες ἔψαλλαν δοξολογίας ἔς τὲς ἐκκλησιές, κ' ἐγιορτάσαμε ἀδελφωμένοι ὅλοι τὴ γέννα τοῦ Χριστοῦ μας, μὲ μιὰ μεγάλη χαρὰ ἔς τὰ στήθη, μὲ μιὰ ὀλόχαρη φωνὴ ἔς τὸ στόμα:

— Καὶ τοῦ χρόνου ἔς τὴν Πόλι, νὰ δώσῃ ὁ Θεός...

• Πέρασαν, πέρασαν ἐκεῖ τὰ χρόνια τότε, ἐψιθύρισε μὲ παράπονο ἡ Βάβω, σφογγίζουσα διὰ τῆς σκελετώδους χειρὸς τῆς ἕνα λησμονημένο δάκρυ, ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς διηγήσεώς της, εἰς τὴν ζαρωμένην ὄψιν της, καὶ ἐσίγησε λίαν συγκεκνημένη.

* *

Ἡ φωτιά ἀνέδιδεν ἤδη τὴν τελευταίαν ἀναλαμπὴν της, ὁ κανδηλιέρης ἔρριπτεν ἡμίσειστον τὸ φῶς τῶν τεσσάρων θρυαλλίδων του ἐπὶ τῆς ἐστίας, ὡς νὰ ἐνύσταξεν ἀπὸ τὴν διήγησιν τῆς γράιας, ἐνῶ ἡμεῖς ὅλοι ἐμένομεν ἄφωνοι, διατελοῦντες εἰσέτι ὑπὸ τὴν ἐντύπωσιν τῶν λόγων της. Μόνον ἡ Ἀγγέλω εἶχε κλίνει τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ στήθους, κ' ἐρρόγγαζεν ἡσύχως ἐν ὑψίστῃ εὐδαιμονίᾳ.

Ἐξ ὁ ἀνεμος ἐβογκοῦσε ἀκόμη, οἱ ἀλέκτορες ἐτόνιζον τὸ πρῶινόν των ἄσμα, θορυβοῦντες ἐν τῷ παρακειμένῳ ὀρνιθῶνι, καὶ αἱ πρῶται ὠχραὶ ἀνταύγειαι τῆς ἡοῦς ἔστεφον τὰς ὕλους τοῦ μικροῦ παραθύρου τῆς ἐπαύλεως, διὰ μέσου τῶν ὀποιῶν ἐφαίνετο πίπτον, πίπτον πάντοτε τὸ χιόνι κατὰ πυκνὰς νιφάδας...

ΜΗΤΕΟΣ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΟΚΙΒΩΤΙΟΝ

ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΟΝ

Ο ἐκ Πύργου κκ. Ἰω. Σπασταῖρος καὶ Νικ. Α. Λογοθέτης παρακαλοῦνται ν' ἀποστείλῃσι τὴν συνδρομὴν τοῦ ΣΤ' ἔτους.

Ο ἐκ Πατρῶν κ. Νικόλαος Γ. Κάδδουρας παρακαλεῖται νὰ ἀποστείλῃ τὴν συνδρομὴν τοῦ Δ', Ε' καὶ ΣΤ' ἔτους.

κυρίαν Ρεγγίνα Δακουρὸ καὶ κκ. Δ. Κούρτσολαν, Χαρ. Δημητρίου, Γεώργ. Μάργαρη, Ζώην Παπαθανασίου, Ἀθαν. Χατζηγῶν, Ἀθαν. Διευζόπουλον καὶ Κ. Χατζόπουλον. Συνδρομαὶ ἡμῶν ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν. — κ. Διον. Β. Μαρτινέγκον. Ἐπιταγὴ ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν. Ἐγράψαμεν. — κ. Χαρ. Λασκαράτον, Ἀλεξάνδριον. Ἐλήφθη τὸ ἐπιστροφέν. Εὐχαριστοῦμεν. — κ. Διον. Β. Μαρτινέγκον. Ἐπὶ ἀποκριτῇ ἡμῶν κ. Σπ. Παγώνη δρ. 3, ἀντίτιμον 30 φύλλων, ἅτινα ἐλάβατε, διότι ἡ συνδρομὴ σας ἔλκειν εἰς ἀριθ. 504, καὶ οὐχὶ εἰς τὸν ἀριθμὸν 534, τὸν ὁποῖον ἐπιστρέψατε, ἀφ' ὅπου βεβαίως σὰς παρουσιάσθῃ ἡ ἀπόδειξις τῆς πληρωμῆς. — κ. Α. Σ. Μπαρούτην. Ἐλλείποντα ἀπεστάλησαν. Ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ ἔτους μέχρι 17 Ἰουνίου δρ. 6. — κυρίαν Εὐφημίαν Καρδάρων. Ἐλήφθη ἀντίτιμον συνδρομῆς «Ἐκλεκτῶν» καὶ σειρὰς «Ἰατροῦ Ἀπομνημονευμάτων» παραδοθέντων. — κ. Ἰω. Μαζαράκη, Ἀργιστοῦλον. Εὐχαριστοῦμεν. — κ. Σπ. Παγώνη δρ. 1, 10, ἀντίτιμον 11 φύλλων. — κ. Π. Γ. Μενάγιαν, Ἀργιστοῦλον. Τῷ ἐν Ἀλεξάνδρῳ ἀνταποκριτῇ ἡμῶν κ. Σπ. Παγώνη. — κ. Σ. Α. Ἀντύππαν. Ἐλήφθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 388 πενηντηκοντάδραχος ἐπιταγὴ. — κ. Ι. Α. Κ. Ἐσταῦθα. Ἡ δευτέρα ἐπιστολὴ σας δὲν ἀνεγνώσθη. Σὰς παραπέμπωμεν εἰς τὸ Γραμματοκίβωτον τοῦ ἀριθ. 532. Ἐκεῖ θὰ εὐρετὲ ἀπάντησιν εἰς τὴν πρώτην σας ἐπιστολήν. — κυρίαν Μαρίαν Α. Γκίση. Εὐεγράφητε. Φύλλα ἀπὸ ἀριθ. 484 μέχρι σήμερον καὶ ἀποδείξεις πληρωμῆς, παραδόθησαν εἰς τὸ βιβλιοπωλεῖον τῆς «Ἐστίας». — κ. Εὐαγγελίῳ Γκίση. Συνδρομὴ σας ἐλήφθη. Ἀποδείξεις πληρωμῆς ἀπὸ ἀριθ. 509—613 παραδόθη. — κ. Δημ. Γαβριηλάκη. Συνδρομὴ σας ἐλήφθη. Ἡμερολόγιον καὶ φύλλα ἀπεστάλησαν. — κ. Π. Ἀναγνωστόπουλον. Ἐλήφθη ἀντίτιμον «Ἰατροῦ Ἀπομνημονευμάτων» μηνὸς Νοεμβρίου. Εὐχαριστοῦμεν. — κ. Φ. Γ. Φωτόπουλον. Ἡμερολόγιον κτλ. ἀπεστάλησαν. — κ. Ἰω. Σγουρόπουλον. Παρακαλοῦμεν, γνωρίσατε ἡμῖν, τί σὰς ὤθησε νὰ ἀποστείλῃτε δελτάριον, διχαιολογούμενοι, ὅτι ἐπληρώσατε, ἐνῶ ἡμεῖς δὲν ἐζητήσαμεν πληρωμὴν συνδρομῆς, ἥτις ἐγκαίρως πάντοτε πληρώνεται. — κυρίαν Δέσποιναν Φιλαδελφείως. Ἀπεστάλησαν. — κ. Ἡρ. Φ. Βασιλειάδην. Ἀπεστάλησαν. — κ. Λεων. Σωτηρόπουλον. Ἐλήφθη ἀντίτιμον φύλλων «Ἰατροῦ Ἀπομνημονευμάτων», ἀποσταλόντων. — κ. Α. Χ. Μερδακίτην. Ἐλήφθη ἀντίτιμον «Ἰατροῦ Ἀπομνημονευμάτων» μηνῶν Ὀκτωβρίου καὶ Νοεμβρίου.

ΚΟΜΨΟΤΑΤΟΙ

ΚΑΙ

ΕΥΘΗΝΟΤΑΤΟΙ

ΗΜΕΡΟΔΕΙΚΤΑΙ

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ

Εἰς τὸ βιβλιοπωλεῖον τῆς «ΚΟΡΙΝΝΗΣ»

Ὁδὸς Προαστείου ἀρ. 10.

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται εἰς τὰ «Ἐκλεκτὰ Μυθιστορήματα» κατὰ πᾶσαν ἐποχὴν. Φύλλα προηγούμενα εὐρίσκονται ἐν τῷ βιβλιοπωλεῖῳ ἡμῶν, εἰς πάντα τὰ ὑποπρακτορεῖα τῶν Ἐφημερίδων, καὶ τοῖς κ.κ. Ἀνταποκριταῖς ἡμῶν.